

37

KIS HAVI

VIRÁGLOCSOLÁS. (Lásd a 190. lapon.)

XXXIII. kötet, 12. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1887. szeptember 18-án.

190

A SÁNTA SZOMSZÉD.

— Elbeszélés. —

ESTELEDETT, még pedig korán, mert már késő ősze járt az idő, nagyon rövidek voltak a napok. Hozzá még esős, szeles, kellemetlen idő is járt, úgy hogy a ki nem volt kénytelen vele, nem is maradt kint a szabadban.

A falu egyik kisebb, szegényes, de tiszta házacskájában együtt volt az egész család, csak az apa hiányzott. Csak reá vártak, mert a vacsora már készen volt. Nem valami drága, finom étel, csak afféle szegény paraszt munkásnak való, inkább sok, mint jó. De hát a szegény ember nem válogatós, hanem örül, ha nehéz napi munkája után van mibe beleütni a kanalat.

Korpás Márton nem is váratott magára sokáig. Elvégezte a napszámját és fáradtan ballagott haza, vállán a szerzsámaival. Be is csukta maga után az ajtót, a mint haza ért, mert most már megvacsorálnak, aztán lefeküsznek pihenni a nap fáradalmi után.

— Nagyon megáztál, apjuk? kérde Zsuzsa asszony.

— De meg ám! Bizony nem nagy gyönyörűség ilyen czudar időben kint dolgozni. De hát hiába, meg kell keresni a mindennapi kenyerünket, kivált mikor éhes gyermekek vannak a háznál.

— Az ám, az istenadták! Majd rá kerül a sor, hogy ők is fáradni fognak.

— Bizony jó lenne, ha könnyebben kereshetnék meg a kenyeröket, mint én. Mert így keservesen fáradni fognak az életben.

— Igen, ha tanulhatnának valamit, akkor csak vihetnék többre is, mint mi, a kik olyan szegény, tudatlan emberek vagyunk. Eleget is búsulok én, hogy még csak iskolába sem járathatjuk őket, hogy tanulnának.

— Ér is az a böttü valamit! Itt van a néuém, az tud sokat és ugyan mi haszna van belőle?

Ezzel Korpás gazda a tüzhely felé mutatott, hol egy összetöpörödött öreg nő ült, melengetve magát s mélyen elgondolkozva. Zsuzsa asszony sajnálkozva nézett rá.

— Oh, a néni, az más. Ő szegény beteg lett még fiatal korában és nem tehet semmit. Ne volna csak olyan gyöngé es beteg, majd máskép volna ám.

— No mindegy, nem segíthetünk a bajunkon. Örüljünk, hogy megélünk úgy, a hogy. Ide a vacsorával, mert éhes vagyok.

Zsuzsa asszony oda tette a nagy tál ételt az asztal közepére, aztán körülülték és ugyancsak jó étvágygyal kezdtek kanalazni. De még alig fogtak hozzá, mikor zörgetés hallatszott az ajtón.

— Ki járhat itt ilyen későn? Nyisd ki az ajtót, fiam Jóska!

A legnagyobb fiu fölkel és ajtót nyitott. Kíváncsian néztek oda mindnyájan.

Egy sápadt képü, ütött-kopott ruhás kis fiu jelent meg a küszöbön, láthatólag kimerülten, átázva, átfázva, mert gyarló ruházata ugyan meg nem védte a hideg szélről és esőtől.

Habozva állt meg a küszöbön s nem mert belépni. Korpás gazda barátságosan mondá:

— No, kerülj beljebb. Ha zörgettél az ajtón, bizonyosan nem azért tetted, hogy kint maradj.

A fiú nem hívatta magát sokat, hanem belépett s ekkor még jobban megnézhatték. Sovány, beesett képű kis fiú volt, körülbelül tíz éves, de olyan gyöngye, hogy nyolcz évesnek alig mondták volna. És a mint belépett, szinte látszott rajta, hogy nem is tudja, mire vágyik jobban: melegedni-e a tüzhelynél, vagy leülni a vacsorához. De nem szólt semmit, csak nézett sóváran hol a tüzre, hol az ételre.

— No fiam, hát mi kell, miért jöttél? kérdé Korpás gazda.

A szegény fiú kissé elpirult, mintha röstelné megmondani. De Zsuzsa asszony, a mint végig nézett rajta, hamar kitalálta a baját és jószíviően mondá:

— Ugy látom én, hogy éhes és fáradt vagy. No, ülj ide az asztalhoz és egyél. Majd azután elmondod, hogy miért jöttél.

A váratlan vendég egy csöppet sem kínáltatta magát, hanem ugyancsak hozzá látott az evéshez. Akárki is láthatta, hogy ez bizony ma még aligha evett valamit. Adtak neki, a mig csak enni birt. Azután így szólt Korpás gazda:

— No, már most fölmelegedtél, jól laktál, hát most beszélj el, mit keressz itt, mért nem vagy otthon. Ilyenkor a gyermeknek otthon van a helye a szüleinél.

Válasz helyett a fiú sirva fakadt.

— Na na, hát mit sírsz? Talán bizony rossz fát tettél a tüzre, megszőktél hazulról, félsz, hogy a szüleid megbüntetnek?

A fiú csak sirdogált, aztán szomoruan mondá:

— Nincsenek szüleim... jó anyámmal éltem, de őt tegnap eltemették, aztán jöttek idegen emberek és azt mondták, hogy nekem nincs többé helyem ott a házban. Én hát elmentem... és mentem... mig csak ide nem értem. Már nem bírtam tovább.

— Nem mondhatnám, hogy valami nagyon okosan cselekedtél. Neki indultál a világnak, magad sem tudod hova. Hát most aztán mit akarsz tenni, merre indulsz?

— Azt... nem tudom... felelé a fiú.

Ekkor Annuska, a kis leány megszólalt:

— Oh, maradjon itt éjszakára, édes anyám! Olyan csuf idő van, mit csinálna kint ilyen éjszakán!

— No, hiszen az természetes, hogy éjszakára itt maradhat. Majd reggel gondolkozunk, micsoda jó tanácsot adjunk neki.

Egy órával később mindnyájan csöndesen pihentek s ott pihent egyik zugocskában puha szalmán az idegen árva fiú is.

Másnap reggel Korpás gazda és a felesége beszélgetni kezdtek a váratlan kis vendégről.

— Sajnálom az istenadtát, szólt Korpás gazda, de hát nem segíthetek rajta. Jó, ha magunknak meg tudom keresni a mindennapi kenyeret.

— Persze... persze, szólt Zsuzsa asszony. De nézd csak, apjuk, nekem jutott valami az eszembe, úgy, hogy ez a szegény fiú még hasznunkra lehetne.

— Már azt szeretném tudni, miképen?

— Mindjárt megmondom. Ez a fiu, a mennyire látom, nem rossz gyerek, nem is ostoba. Ha megtartjuk, bizonyosan háladatos lesz, hogy hajlékot talált. Holnap kellene a Jóska fiunknak beállani az öreg kulcsárhoz, hogy a juhait legeltesse és télen át nappal egyetmást végezzen a háznál. Tudod, két forintot ígért neki minden hónapra.

— Tudom. De hát mi köze van ennek ahhoz az árva fiuhoz?

— Az a köze volna, hogy ha megtartjuk, hát Jóska helyett őt küldjük oda szolgálatba és ő a fizetést nekünk hazahozza, ezzel fizet meg a lakásért és a tartásért. Ezen a pénzen pedig küldhetjük két gyermekünket iskolába, az épen elég lesz könyvekre, iskola-pénzre.

— Hm! ez nem épen rossz gondolat. Érdemes rá, hogy egy kicsit megfontolgassuk.

Nem kellett sokáig fontolgatnia, mert belátta, hogy a terv nagyon jó. Mindjárt elő is hívta a fiut, hogy tisztába hozza a dolgot.

— Mondd csak fiam, mi a neved?

— Bánki Pali.

— És mi volt az anyád? Miből élt?

— Eljárt dolgozni a mezőre... télen meg a hol épen munkát kapott.

— Akkor hát nem valami fényes dolgod volt, ugy-e? No, hát mondok valamit. Akarsz-e itt maradni nálunk, de úgy, hogy megszolgálod a kenyeredet?

Pali szemei fölragyogtak az örömtől.

— Hogyne maradnék! Csakhogy én nem értek ám semmihez... mi hasznomat vehetnék!

— Azt én már tudom. Nem kell hozzá semmi nagy mesterség. Mindössze az öreg kulcsár juhait fogod őrizni és mikor nem mégy ki a nyájjal a mezőre, a háznál végzel egyetmást. Estére aztán haza jösz. Reggel kapsz a tarisznyádba kenyeret, szalennát vagy turót, este pedig itthon meleg ételt és lesz nyugodt hajlékod. A Jóska fiamnak van holmi viseltes ruhája, azt megkapod. Ennek fejében pedig mienk lesz az a kis bér, a mit a kulcsár fizet. No's, tetszik így?

Pali nem is igen tudta, mit csináljon örömeiben.

— Már hogyne tetszenék! Hiszen így nem kell tovább bolyonganom, lesz hajlékom, a hol otthon leszek, a honnan nem vetnek ki! Oh, az Isten is megáldja jószágukért!

— Na, fiam, nem valami nagy dolog az. Szegény emberek vagyunk, valamisokat nem tehetünk. Segitünk rajtad, te is segítsz rajtunk, így aztán mind a ketten nyerünk valamit. Majd elvezetlek a kastélyba az öreghez, remélem, nem lesz kifogása. Neki mindegy, csak egy kis pásztorgyereket kapjon.

Nem volt kifogása Jóskának sem, mikor megtudta, hogy ez a jövevény árva megy helyette pásztorfiunak. Azt még nem tudta, miért történik ez; úgy gondolta, hogy neki csak annál több ideje marad játéokra, kószálásra és vígan fog élni, mint eddig.

Az öregek mindjárt meg is tették, a mit kiterveztek. Zsuzsa asszony előszedte a ládából Jóska ócska ruháit és kiválasztott egy pár darabot, melyet Pali még felölthetett. Nem volt valami nagyon fényes

ruha, de mégis csak jobb, mint a mi rajta volt. Így már megjelenhetett az emberek közt, nem nézhették holmi csavargónak. Az árva fiu pedig olyan nagyszerűnek hitte az új öltözékét, hogy akár azt is elhitte volna, hogy nincs különbség még a bíró fiának sem. Kapott még egy ócska szüret is, úgy hogy az esőtől sem kellett többé félnie.

Így vezette el Korpás gazda a kastélyba, azaz csak a kastély egy kis melléképületébe. Ott lakott az öreg kulcsár, a

kinek az volt a dolga, hogy a kastélyra felügyeljen. Mert az uraság az esztendő nagyobb részén át nem lakott itt, hanem messze a fővárosban. Az öreg kulcsár pedig már csak unalomból is gazdálkodott egy kicsit, volt kertecskéje és tartott néhány juhocskát, melyekhez egy kis pásztorfiut keresett. Nem volt semmi kifogása, hogy a Korpás Jóska helyett az árva Bánki Pali viselje a nyáj gondját. Sőt még kedvére volt ez a dolog.

Gyors pósta. (Lásd az 182. lapon.)

— Igazsága van, Korpás gazda, így segít egy kicsit ezen a szegény fiun is és magának sincs kára mellette. Megfogadom a Pali gyereket, a bérét pedig maga kapja. Aztán csak küldje a gyerekeit iskolába, hadd tanuljanak valamit.

Így hát Pali elfoglalta állását mint pásztorfiu. Sokan persze azt hinnék, hogy ez ugyancsak hitvány állapot volt; de Pali nem úgy gondolkozott, hanem valósággal büszke volt rá, hogy ő most már nem afféle kóborló csavargó, hanem valóságos hasznos dolgot művel. Mindennap korán haj-

nalban nyakába akasztotta a tarisznyát, melybe a jó Zsuzsa asszony nagy darab kenyeret tett s hozzá hol egy kis szalonnát, hol turót, sajtot, hogy a kenyér ne legyen olyan nagyon száraz. Mert ebédre nem volt egyéb odakint. De Palinak eszébe sem jutott, hogy többet is kívánjon. Lelkiismeretes gonddal őrizte juhocskáit s a mint a domboldalon leheveredve, szétnézett, nagyon meg volt elégedve a sorsával. Mert íme, ő már nem él haszontalanul, reá van bízva az öreg kulcsár nyája s nem ingyen kegyelemből adják neki mindennapi kenyé-

rét. Jó anyja ha élne, bizonyosan nagyon örülne ennek az ő állapotának.

Egyik nap mult a másik után, Pali meg volt elégedve, ő vele szintén meg voltak elégedve. Egy napon a vén kulcsár pénzt adott a kezébe.

— Vidd ezt haza Korpás gazdának, ez a béred, a mi eddig jár. Tudom, hogy szüksége van rá, nem akarom várokoz-
tatni.

Pali átvette a pénzt. Nem sok volt, de neki még annyi sem volt soha a kezében. Ugyancsak megbámulta.

— Ugyan mit fognak ezzel a tömérdek pénzzel csinálni? gondolá. Talán szép új szűrt vesznek Jóskának, vagy új ruhát az Annuskának, vagy talán meleg ködmönt az öreg néninek, a ki mindig fázik.

Mindezt azonban rosszul találgatta. Mikor hazatért, híven átadta a pénzt Korpás gazdának, ki örömmel vette át, megveregette a Pali vállát és így szólt:

— Jól van, derék fiu vagy. Mondta a vén kulcsár, hogy meg van veled elégedve. Így már jó barátok maradunk.

Aztán feleségéhez fordulva, mondá:

— Holnap elviszed a tanító urnak, a mivel adósai vagyunk. Aztán kifizetjük a könyveket is, melyeket Jóska meg Annuska számára vett. És mondd meg a tanító urnak, hogy csak fogja szigoruan a gyermekeket, hadd tanuljanak, ne nőjjenek fel olyan tudatlanul, mint mi öregek, a kikre senki sem gondolt gyermekkorunkban.

E szavaknál Pali elkomolyodott és csak nehezen tudott egy mély sóhajtást elfojtani. Mert ő is szeretett volna iskolába járni, tanulni, olvasni és tudni valamit abból a sok szép dologból, melyet ott bi-

zonyosan magyaráz a tanító ur. De hát neki erre gondolnia sem volt szabad. Örülhetett, hogy itt baj nélkül megélhetett és hazahozhatta a bérét, melyen aztán Korpás gazda iskolába járathatta a maga gyermekeit.

— Ki tudja, mi lett volna belőlem, ha ezek a jó emberek meg nem szánnak. Azóta már talán éhen vesztem volna. Leszek jó pásztor és így is megélek.

(Folytatása következik.)

GYORSPOSTA.

(Képpel a 181. lapon.)

HOVA hova, csiga koma
Oly nagyon sietve?
Talán bizony világlátni
Jött egy kicsit kedve?

Vagy tán fontos dolog üzi
Ily nagy gyorsasággal,
Tüskön-bokron, hegyen-völgyön,
Kerítésen áttal?

Talán épen Rest királynak
Viszi gyorspostáját,
Hogy itt köztünk, diákok közt
Hány röstet, lustát lát?

De én rólam, jól vigyázzon,
Ilyen hírt ne mondjon,
Én mindenkor szorgalmasan
Elvégzem a dolgom.

Mert a rossz hír, bármily lassu
Csigapostán járna,
Szüleimhez csak elérne
S reám szégyen várna.

A FENYVESBEN.

— Beszélyke. —

I volt már közületek valaha fenyvesben? Nemde ott egész más világ van, mint tölgy- vagy bükkfaerdőben? A hatalmas fenyők mereven és egyenesen nyúlnak az ég felé; ágaik nem hajlongnak vigan a szélben, hanem mint kitárt karok merednek szét; tűleveleik nem rezegnek, nem suttognak, mint az eleven lomb és a napsugarak is csak halványan és gyéren szűrődnek át rajtuk. A titokzatos félhomályban oly komornak tűnik fel minden!

Sok gyermeket ismerek, ki nem merne egyedül a fenyvesben sétálni, de az én kis Károly barátom nem azok közül való. Tíz éves fiu létére bizony szégyelné, ha kísézőre szorulna, mint afféle kis leány. Jól is teszi! Azért küldte a doktor bácsi a Kárpátok vidékére, hogy sokat járkáljon a szabadban és élvezze a fenyvesek üdítő levegőjét. Így tehát, a mikor csak az idő engedi, mindig ott van az erdőben.

Mindjárt az első héten kalandja is volt az urfinak, igazán rettenetes kalandja! Egy kicsit röstelli tán, ha elbeszéltem, mert hát nem valami nagyszerű szerep jutott neki benne; de már az nem volt az ő hibája.

Károlynak az volt a mulatsága, hogy páfrányt, mohát és fenyőtobozt gyűjtött az erdőben. Egy nap eszébe jutott gombát szedni, de nem ám a konyhára, hanem mert bokrétát akart kötni. Gomba-bokréta nem mindennapi dolog. Tulajdonképen a gombák a fenyvesek virágai, szinpompájukért meg is érdemelnék e nevet.

Különféle színben és alakban diszlenek a mohos talajon. Itt egy piros fehér gyöngyökkel kirakva, amott egy halvány rózsaszaszínü vagy kénsárga, távolabb megint tejfehér egy haragos narancsszínü mellett, és ennek szomszédságában egy úri barna kucs máju. Volt miben válogatni, és Károly derekasan el is fáradt, mikor már leült, hogy csomóba kösse. Dicséretére mondhatom, hogy mint valóságos kis művész végezte dolgát, és a gombák, mohával és páfránnyal körülvéve, csakugyan igazi virágoknak látszottak. Károly elégedetten nézte remekművét és már előre örült annak, mint fogja e furesa bokrétával édes anyját meglepni és megnevetettni.

De mivel nagyon fáradt volt, nem indult azonnal hazafelé, hanem leheveredett a puha mohára. Így nézte a fürge mókusok ugrálását a fákon. Amint így alulról nézte őket, feltűnt neki a fenyők roppant magassága is.

— Istenem — mondá — mily óriási fák ezek! Hisz alig látni a hegyöket, szinte a felhőkig érnek. Furesa dolog lenne, ha az ember ily nagyra nőne! Ez lenne csak a csoda! Tudom, megbámulnák az ilyen óriást, ha a városba kerülne. A négyemeletes ház kéményén egész kényelmesen bekukucsálhatna. És milyen lépéseket csinálna az ilyen szörnyeteg! Hátha megbotlanék és el találna esni, az lenne csak a szép!

Károlynak nagyon tetszett ez a gondolat. Szinte látni vélte, a mint a szörnyü alak az egész utcza hosszában elterül, magával rántva a járó-kelöket, kik jobbról-balról a földre potyognak, mint a

czinkatonák a kis Muki kardjának érintésénél.

Jóízűt kaczagott, de a következő perczben elmúlt a jó kedve, mert ott állt előtte egész rémséges voltában egy óriás, a milyennel ő képzeletében foglalkozott. Mintha csak a szomszéd fenyőnek feje nőtt volna!

Károly, minden bátorsága daczára, megijedt, az óriás pedig haragosan ezt dörögte:

— Ejnye, mi-féle csöpp állat ez itt ni? hadd nézzem meg közelebbről!

Lehajolt és fölvette Károlyt. A fiúnak szédült a feje, midőn így egyszerre a magasba jutott és két karjával görcsösen kapaszkodott az óriás ujjába.

— Furcsa bogár — mondá az óriás. — Törpe, a mint látom, egészen csinos játékszer lesz a gyermekeimnek. Haza viszem nekik.

Es azzal bedobta Károlyt a tarisznyájába, honnan a szegény fiúnak még a füle sem látszott ki. Úgy vitte tovább és

Károlynak nagyon kellett vigyáznia, hogy valamikép ki ne essék alúl, mert a tarisznya bizony lyukas volt és ha Károly ki ottyan, nyakát szegi.

Mikor az óriás haza érkezett, gyer-

PIHENÉS. (L. 90. lapon.)

mekei körülfogták. Hárman voltak, két fiú és egy leány.

— Mit hoztál, édes apa? kiabálták.

Apjuk kivette óvatosan Károlyt a tarisznyájából és letette az asztalra.

Nagy volt az öröm.

— Jaj be takaros bábu!

— Add nekem!

— Ugy-e, nekem hoztad?

Igy kiáltottak össze-vissza, miközben

Az óriásfiúk duzzogva engedték át hugoknak a játékszert; de hát ha már nem volt az övék, segítettek neki a nézetésben.

— Nini! igazi haja van!

— Milyen szépen forgatja a szemeit!

— Nézd csak, mily picinyek a fülei!

— S száját is ki tudja nyitni!

— Foga is van! Hátha siró bábu? Próbáljuk meg!

Elkezdtek Károlynak a gyomrát nyomkodni. Persze hogy sirt, a mint csak a torkán kifért. Az óriás gyermekeknek ez nagyon tetszett és tapsoltak örömeikben.

A lármára fölébredt a bölesőben a kicsike — kit el is felejtettem említeni — és kinyujtotta majdnem félöles hosszúságu kezecekeit a bábu

után. Mikor odaadták neki Károlyt, majd lehuzta simogatásával arczáról a bőrt.

Különösen a fiu kék szemecskéi tetszetek neki, és ki is akarta azokat szedni. De már ezt nénje nem engedte, a ki na-

után. Mikor odaadták neki Károlyt, majd lehuzta simogatásával arczáról a bőrt. Különösen a fiu kék szemecskéi tetszetek neki, és ki is akarta azokat szedni. De már ezt nénje nem engedte, a ki na-

gyon féltette bábuját és el is vette a kicsikétől.

Az ablakba tette, aztán ebédhez ült az óriás család. Akkor eszökbé jutott, hátha éhes a bábu. Nosza rajta, tömni Károlyt, hogy majd megfuladt. Ugyan csak jóllakott az nap.

— Iskolába — gyermekek! — kiáltott az óriásmama, szaporán, mert elkéstek!

Elementek és Károly már örült, hogy míg egyedül lesz, valami módon kiszökik innen. De íme, visszasompolyog a kisebbik fiu, zsebébe csusztatja hősünet és viszi magával az iskolába.

Míg az óriási, egetverő tanító ur magyarázgatott, Károly néhány vásott ficzónak a multságára szolgált. Czérnát kötöttek a lábára, (már mint egy kötelet) és ugy lóbálták ide és oda, mint valami cserebogarat. Károly hangosan jajgatott.

— Mi ezinczog itt? — kérdé a tanító.

Aztán mikor meglátta a játékszert, nyomban el is kobozta.

— Ez szép példány, — mondá, Károlyt minden oldalról megforgatva. Majd spirituszba teszem ezt az érdekes törpét.

Károlynak a haja szála is égnek állt. Hogyan! Őt mint valami gyikot, békát, spirituszba fojtsák és üvegbe zárják! De biz' ebből már csak nem lesz semmi! Mikor a tanító a tanszékre akarta tenni, kicsuszott a kezéből, és hosszú kabátján és lábszáraín, mint valami póznán leereszkedett. Aztán futásnak eredt, a mint csak birták lábai.

— Utána, utána! — kiáltották és üzőbe vették.

El is fogták volna mihamar, de ekkor segítségére ott termett egy jó tündér.

Amint ennek a hangját meghallották azonnal megálltak az óriások, lábuk meggyökerezett a földben, karjaik megmeredtek — valóságos fenyőkké lettek.

Az ám, szép karesú fenyőfák, mert a tündér nem volt más, mint Károly édes anyja, ki őt felkereste az erdőben és mély álmából felköltötte.

Elmondta aztán Károly a mamának, mi minden történt vele álmában. Mamája nevetett:

— Nem is csodálom, hogy ily furesakat álmodtál. A levegő úgyis nehéz a fenyők illatától, te meg fejedet egy halom gombára ttedd, melyeknek bizony bódító szaguk van. Jó, hogy nagyobb bajod nem történt.

Bizony oda is volt a furesa gombabokréta. Károly álmában ráhajtotta a fejét s idomtalan pogácsává lapította össze.

Sokszor nevet Károly, ha eszébe jut, mily furesán szerepelt, mint siró bábú, óriás uraiméknál. Én elmondtam azért, hogy más gyermek is mulasson rajta, de nem ám, hogy Károlyt kicsúfolják. Különböben nem is tanácsolom senkinek, hogy Károlylyal kikössön. Úgy megerősödött a legény, mióta a szép fenyvesek közt tartózkodik, hogy most még az óriás-fiúktól sem félne, ha ezek megint játékszernek akarnák használni.

A MEGZAVART HALÁSZAT,

— vagy

Okkal-móddal a tréfával.

— Tanulságos história, hat képpel —

SZÉP, meleg, napos idő volt, a patak vize csábitólag integetett és Okulás János uram így gondolkozott:

Ilyen szép időben nem mulathatok jobban, mint hogy kimegyek halászni. Nagyon jó lesz egy kis rántott hal vacsorára.

Ki is ment és letelepedett a víz partjára, kivetette a horgot s türelmesen várta, míg beleharap egy-egy oktalan halacska.

Nagyon jó multság volt ez, olyan békességet szerető embernek, a milyen

Okulás János bácsi volt. Azaz, hogy csak lett volna jó multság, mert egyszerre csak megszólalt egy hang a háta mögött:

— No, mit fog ma? Halat-e vagy békát?

— Jaj semmiházi naplopója! Már megint itt van? Mindjárt megtanítom mósresre, csak el ne takarodjék!

Az, akit az öreg ilyen keményen megtámadott, Gábor úrfi volt, aki úgy gondolkozott, hogy nagyon jó multság az, ha megboszanthat valakit holmi gonosz tréfával. Egy hét óta nagy haragban élt az öreg János bácsival, akit a minap olyan csunyán megréft. Nem tudom, hogy a János bácsi helyén magam is nem

haragudtam volna-e meg. Mert képzeljétek, mit tett az a gonosz Gábor úrfi? Mikor látta, hogy az öreg már abba hagyja a halászatot, oda lopózott és belecsúztatott valamit a kosárba. És a mint az öreg hazaérkezve, oda adta a kosarat a feleségének, hogy süsse meg a halat vacsorára, hát az asszony rémulten sikított fel:

— Uram bocsá! Megháborodtál, öreg, hogy ilyet hoztál haza!

— Mi az? Mi baj?

De maga is ugyancsak elhült, mikor a kosár fedele alá nézett, mert ott a halak tetején egy nagy béka pislogott.

— Ezt az a gonosz Gábor úrfi tette! De kerüljön csak elé!

Természetes tehát, hogy ezek után Okulás János bácsi egy csöppet sem örvendett, mikor ott ülve a víz partján, azt látta, hogy az a kiállhatlan Gábor úrfi peczkesen sétálva, éppen feléje köze-

ledik, még pedig a kutyájával, az okos, erős Neróval.

— No, talán odább megy. Ugy tessék, mintha nem is látnám, akkor nem zavarja meg a multságomat.

Csakhogy kettőn áll a vásár. Gábor urfi tovább akarta fűzni a tréfát s mulatni kívánt azon, mennyire boszankodik az öreg, ha a békára emlékezteti. Ezért szőlitotta meg és ezért felelt az öreg olyan mérgesen. De ez csak még inkább mulattatta Gábor urfit, mert látta, hogy minapi tréfája csakugyan sikerült. Épen-séggel nem gondolt arra, hogy távozzék, hanem inkább arra, hogy megint meg-tréfálja az öreget. Ki is talált hamar valamit, a mivel megronthatja a halászatát.

— Itt jó mély a víz, pompás lesz Nerót megusztatni. Nero, aport!

És bedobta pálcáját a vízbe, Nero pedig vig csaholással ugrott utána és szaporán uszva, elkapta a vízben a pálcát s kihozta.

Nagyon jó multság volt ez, hanem persze csak Gábor urfinak és a kutyájának. Annál kevésbé tetszett az öreg János bácsinak, a ki eleinte szinte kővé dermedt ezen vakmerő háborgatáson, mert hiszen ő így hiába tartja a horgon a legpom-

pásabb csalétket, az uszkáló kutya elriasztja a halakat messzire. Egy csöppet sem csoda, hogy nagyon megharagudott.

— Mi ez? Hogy mer engem háborgatni? Takarodjék innen és usztassa márfelé a kutyáját!

— Nekem itt tetszik és itt usztatom.

— De én nem engedem.

— Szeretném látni. Csak azért is!

Nero, aport!

És újra a vízbe dobta a botját s a kutya utána ugrott. De már erre egészen

elfutotta a méreg Okulás János bácsit. Öklével fenyegetve, kiáltá:

— Tüstént takarodjék innen, mert megbánja.

— Nem is takarodom és nem is bánom meg. Nekem itt tetszik mulatni és itt fogok mulatni.

— De már itt nem fog mulatni.

— Ki tilthatja azt nekem?

— Én tiltom, és ha nem megy szép szerivel, majd el-megy kárával.

— Szeretném tudni, hogy?
 — Mindjárt meglátja, Majd adok én mindjárt botot! Lesz belőle kettő is.

A kutya épen kijött a vízből, fogait a bottal. A dühös vén halász el akarta venni, hogy összetörje, de már ezt Gábor urfi nem engedte. Odaugrott és megfogta az öreget, de ez sem volt rest és szintén torkon ragadta Gábor urfit. Egyszerre csak azon vették magukat észre, hogy javában dulakodnak. Leröpült a kalapja

egyiknek is, másiknak is, de nagy harezi dühökben ezzel nem gondoltak. Az bizony csuf dolog volt, hogy így dulakodtak, mint valami vásott ficzkók, de annyira elfogta őket a vak indulat, hogy nem törődtek semmivel, még azzal sem, hogy igen rossz helyet választottak a dulakodás számára ott a víz partján. De nem is tartott sokáig s már keservesen eszökbe jutott. Mert Gábor urfi megcsuszott és hanyatt esett a vízbe, mivel pedig erősen fogta János bácsit, hát ezt is magával rántotta.

Ott lubiczkoltak mind a ketten a vízben és ugyancsak többet nyeltek, mint

kedvökre volt. Nero a parton hűségesen tartotta a botot és csudálkozva nézte, mit csinál a gazdája; ha segítséget kíván, majd szólítja. Nero tehát nyugodtan várt.

A két dulakodó persze ott a vízben hamar eleresztette egymást és inkább menekülni igyekezett. Szerencsére a víz nem volt olyan mély, hogy bajuk eshetett volna. Lábra álltak és lucskosan, mocskosan kigázoltak. Semmi kedvök sem volt tovább viaskodni. Az öreg boszusan dörögött:

— Oktalan voltam . . . tudnom kellett volna, hogy jobb kitérni az esztelen akadékoskodó elől, mint felfortyanva hajba kapni.

Gábor urfi pedig így szólt:

— Béküljünk ki, János bácsi. Megvallom, hogy tulságig vittem a rossz tréfát; de nem teszem többé, nem én, soha!

Kibékülve és hal nélkül szegyenkezve haza mentek.

VIRÁG-LOCSOLÁS.

(Képpel a czimlapon.)

MI LELTE, mi lelte
Az én rózsafámat?
Csak hervad, csak sárgul,
Talán el is szárad!

Mily szép volt, mily szép volt
Csak nem rég! A nyáron
Tizével nyíllott a
Rózsa minden ágon.

Most már nincs, most már nincs
Egy bimbó sem rajta,
Öntözöm, locsolom, —
De csak ki nem hajta.

Vagy talán, vagy talán
Szenderegni készül?
Sejti, hogy nem vagyunk
Messze a hős ősztől.

S ős után, ős után
Megjön a hideg tél, —
Szegény kis rózsafám,
Hogy is ne remegnél!

De ne félj, de ne félj,
Nincs okod nagy bura:
Tél után tavasz lesz
S kivirítsz majd újra!

PIHENÉS.

(Képpel a 184—185. lapokon.)

MUNKA után édes a pihenés. Igen, de a kinek nem kell nehéz munkát végezni? No, Lilike meg Pluto úgy gondolkoznak, hogy sok játék után is kellemes a pihenés. Mert különben nem tud-

nának újra játszani, kergetőzni végi kerten, udvaron.

Pluto, a hűséges okos eb, még csak birná, mert neki ugyancsak erős lábainak vannak és ha liheg is a melegtől, birja tüdeje is. De Lilike nem bírja ki sokáig mikor már vagy két órán át futkosta nyugvásra vágyódik.

— Gyere, Pluto, feküdjünk le egy kicsit.

Pluto ezt sem bánja. Leheveredik, a hol épen kis urnője kívánja, mert neki nincs szüksége pamlagra, sem puha vánkossra. De még Lilikének sincs most effélére szüksége. Mert hát mire való volna a Pluto puha bundája? Olyan jó fekvés esik azon, mint a legpompásabb vánkoson. Oda hajtja a fejét a hű állatra s ez nyugodtan feke marad, nehogy a kis alvót fölzavarja.

Másnak sem tanácsolnám, hogy zavarni merje a kis leány pihenését. Mert Pluto csak úgy félszemmel alszik és a legkisebb neszre figyelmesen fölpillant. Tudja ő, hogy gazdája megbizik benne, kötelessége gondot viselni Lilikére játékban és pihenésben egyformán.

Olyan józüet szunyókálnak, hogy csak arra ébrednek föl, mikor a mama szava hallatszik:

— Lilike, hol vagy? Kész az ozsonna!

Már erre fölébrednek a jó pajtások.

— Gyere, Pluto, te is kapsz ozsonnát. Együtt játszottunk, együtt pihentünk, most együtt fogunk csemegézni. És azután majd újra kergetőzünk egyet.

Pluto ezzel nagyon meg van elégedve és szívesen szolgál kis urnőjének máskor is vánkosul.

IRÉN NÉNI LEVELE

a »Kis Lap« kedves és hű kis olvasóihoz!

KEDVES gyermekek! Ha Forgó bácsi megengedi, úgy én nektek valami olyan munkát adok fel, mely szellemeteket fejlesztí és hasznosan foglalkoztat egy ideig. Jól ide figyeljétek és ha nem röstellitek a fejtörést, az írást, úgy igen csinos dolgot kerekíthettek ki az alább közlöttekéből.

Ugyanis én ide írok néhány példázatot és ti az azoknak megfelelő *ellenkezűt* fejtsétek ki s egy csinosan megírt levélkében küldjétek be Forgó bácsinak, ki a legjobban megírottat azután közölni fogja, ha szépen megkérítek s *helyes írástokkal* is érdemesítitek arra magatokat.

*Első példázat.***A szorgalmas és a hanyag földmives.**

A szorgalmas földmives már hajnalban fölkel, s mikorra a nap feltünik a láthatáron, ő már kint dolgozik a tanyáján. Szántogat és kapál fáradhatlanul, elveti a magot s arca verejtékével áztatja azt mindaddig, míg a magból kikelt hullámzó aransárga kalász meg nem jutalmazza fáradtságos munkáját s színültig tölti meg a szép piros buzaszemekkel vermeit, hombárjait és magtárait. De meg is érdemelte s munka után mily édes a nyugalom! Mennyivel jobban esik a becsületes munka árán szerzett kenyér! Mily boldog öntudattal emeli fel szeméit az ilyen földmives az Egek urához s küldi fel hozzá hála imáját! Míg ellenben a lusta földmives...

(Most következik a ti munkátok, kedves kis barátaim; s szeretném, ha ti ezt a példázatot másféleképen is meg tudnátok magyarázni, mert van ám ennek különböző értelme s nemcsak a földmives a nemzet napszámosa ám!)

*Második példázat.***A fősvény és a pazarló.**

A fősvény sok önmegtágadás és nélkülözés árán szerzi meg a kincset, melyet azonnal elrejt minden emberi szem elől, mihelyt magáénak mondhatja és melynek soha hasznát nem veendi, sem azt soha nem élvezi. A pazarló anélkül, hogy meg tudná becsülni a vagyon értékét, melyet mintegy a nyitott ablakon át dob be hozzá a szerencse, oktanul költi el azt. Mitsém törődik a jövővel s mindaddig telt marokkal szórja a pénzt, míg a szükség be nem köszönt hozzája. Melyik most már az okosabb? (Vagy van ennek még egy más megoldása is?)

*Harmadik példázat.***A tél és az aggkor.**

Mihelyt a rideg tél kiteríté jég- és hőköpenyét a földre, minden elkomorodik. Nincs többé virág, nincs gyümölcs. A föld méhébe rejtí kincseit; a jótékony meleg nem hatja át többé a fák kérgeit és nem élesztí bennök az éltető nedvet, kihalt törzsekhez hasonlítanak... így az aggkor is megfogyasztja az embert stb. (Folytassátok.)

*Negyedik példázat.***A kertész és a nevelő.**

A kertész egyformán gondozza a csemetéket, melyek kertjében vannak. Ügyesen megválasztja a helyet és eltalálja az időszakot, mikor melyik növényt kell fejleszteni, óvni vagy szabadjára hagyni. Gyöngéd kézzel hajlitja vissza az olyan fácskákat, melyek rossz irányba növe, meg akarnak görbülni; szorgalmasan gyomlálja ki a dudvát, mely a nemes növények mellől búvik elő s könnyen elfojthatná azokat. Végre pedig gondosan ügyel arra, hogy elég napot, vizet és levegőt vagyis táplálékot kapjanak, hogy szépen és könnyen fejleszthessék a bennök rejlő gyümölcsöt

vagy virágot. Éppen így a nevelő is... (Párhuzamot vonni a két különböző mivelő között.)

Ezekre pedig nem kell rögtön válaszolni, hanem szépen gondolkoztatok rajta, irjátok le a mit kigondoltatok, olvassátok el többször s szépen kijavítva a mondatszerkezeti és helyesírási hibát, tisztázzátok le egyenes szélű papírra és egyenes sorokkal (inkább sorvezetőt használjatok, ha még nem tudtok egyenesen írni) és aztán küldjétek be.

Meglátom, milyen eredménye lesz e felhívásomnak. Ha kedvező lesz, majd más ilyesféléről is gondoskodni fog a titeket szerető

Irén néni.

BETÜREJTVÉNY.

Van : három a, három i, egy s, két t, egy v, három z.

Ezeket a betűket úgy kell rendezni, hogy a középső függélyes és vízszintes sor keresztet alkotva, egy nevezetes magyar folyónak a nevét adja. Az első sor egy betűt, a második egy elemet, a harmadik a fent említett folyó nevét, a negyedik egy női nevet, az ötödik ismét csak egy betűt jelentsen.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXIII. köt. 10-dik számában közölt kockarejtvény megfejtése:

Peking
Endre
Kina
Ida
Nő
G

Helyesen fejtették meg: Kelemen Ilonka, Keczer Stefánia, Gross Irén, Ország Ilka, Tera és Imre, Paul Ilonka, Máday Andor, Riszdorfer Erzsike (írásod nem eléggé gondos. F. b.), Krocák Mariska, Tisza Lajos, Murányi Matild és Jolán, Weisz Béla és Kornél, Guttmann Vilma és Lajos, Steiger Melanie, Milassin Livia, Weiser Sarolta, Schwartz Berta és Irénke, Weisz Imre, Szapáry Emi, Buzáth Mariska, Győrffy Ilona, Reichlin Róza, Thuróczy Mariska, Grósz

Tera, Blum Irma, Sarolta és Paula, Ravens Margit, Wassermann Gizella, Mariska és Ilonka

*

A »Kis Lap« XXXIII. köt. 9-dik számában közölt betürejtvény megfejtését utólag beküldték még: Buzáth Mariska és Kiss Feri.

G Y Á S Z.

A könyörtelen halál ismét elragadott egy ifju életet, bimbó korában szakított le egy kedves kis virágot: Tasnád-Szántón e hó 10-én fájdalmas szenvedések után örökre elszenderült

KOVÁCSY MARCSA,

élete 9-ik évében, mely szomoróságban hagyva gyöngéden szerető jó szüleit, édes testvéreit. Mi is ejtsünk részvevő könyvet az oly korán elhunyt kedves kis leány sirjára!

Béke legyen hamvadó porain!

Forgó bácsi.

Jótekonyság.

A tüzkárosultaknak: Szapáry Emi 1 frt.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozón.
Forgó bácsi.

A „KIS LAP“ t. előfizetőihez.

A folyó évnegyed végéhez közeledvén, tisztelettel kérjük a „KIS LAP“ amaz előfizetőit, kiknek előfizetésük e hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb megújítani, hogy a lap pontos szétküldése fennakadást ne szenvedjen.

A „KIS LAP“ előfizetési ára:

Negyedévre 1 frt 40 kr.
Félévre 2 frt 80 kr.
Egész évre 5 frt 60 kr.

Az előfizetések (melyeknek elküldésére legcélszerűbb a postai utalványok használata) a „KIS LAP“ kiadóhivatalához, Budapest, Ferencziek tere 3. sz. Athenaeum-épület, intézendők.

A „KIS LAP“ kiadóhivatala.